

Demokrati, fred og rettferdig omstilling

I en tid preget av krig, uro og økende polarisering trues selve grunnlaget for det internasjonale samarbeidet som trengs for å løse vår tids største utfordringer: klimakrisen, naturkrisen og den økende globale ulikheten.

De siste årene har vi sett en fremvekst av antidemokratiske bevegelser og autoritære krefter, både i USA, Europa og andre deler av verden. Disse kreftene sprer bevisst desinformasjon som undergraver tilliten til institusjoner, medier, forskning og sivilsamfunn – og bidrar til å gjøre klima-, miljø- og fordelingspolitikken til polariserte og partipolitiske konfliktfelt, i stedet for felles prosjekter for menneskehetens framtid.

Vi ser hvordan ressurser og politisk oppmerksomhet flyttes fra rettferdig omstilling til militær opprustning og geopolitiske maktspill. Krig og investering i militærmakt svekker mulighetene for investeringer i fornybar energi, matsikkerhet og internasjonalt samarbeid. Samtidig må det finnes militære kapasiteter til å beskytte folk og land utsatt for angrep og overgrep i strid med Folkeretten.

Dette skaper en farlig spiral der frykt, konflikt og polarisering fortrenger håp, fellesskap og evnen til omstilling. Framtiden i våre hender slår fast at demokratiske samfunn gir de beste forutsetningene for å lykkes med en bærekraftig omstilling som er sosialt rettferdig og omfordelende. Når mennesker har reell innflytelse, tillit til beslutningene og opplever at byrdene fordeles rettferdig, øker både viljen og evnen til å gjennomføre de store endringene som kreves.

Framtiden i våre hender mener:

1. Demokrati er en forutsetning for rettferdig omstilling.

En rettferdig og bærekraftig samfunnsendring krever åpenhet, tillit, ytringsfrihet og deltakelse. Uten demokratiske strukturer og sivilsamfunnets rolle vil omstillingen møte motstand og mistillit.

2. Antidemokratiske og autoritære krefter må møtes med kunnskap, deltakelse og fellesskap.

FIVH vil bidra til å motvirke desinformasjon og polarisering ved å løfte fram løsninger som bygger på solidaritet, vitenskap og rettferdig fordeling. Vi må samtidig synliggjøre hvordan et lav- og nullutslippssamfunn faktisk kan se ut, og hvilke fordeler det gir for mennesker, lokalsamfunn og livskvalitet, slik at flere opplever omstillingen som både mulig og ønskelig.

3. Militarisering og geopolitisk rivalisering må ikke gå på bekostning av arbeidet for klima, miljø og rettferdighet.

Framtiden i våre hender anerkjenner behovet for trygghet og forsvar i en mer urolig verden, men advarer mot at en stadig sterkere militarisering og tilspisset geopolitisk rivalisering sluker politisk oppmerksomhet og økonomiske ressurser som trengs til rettferdig omstilling, til fornybar energi, grønn industri, naturvern og arbeid mot global ulikhet. Forsvarsindustrien har et betydelig klima- og miljøfotavtrykk, og krig fører til store ødeleggelser av natur,

infrastruktur og menneskeliv. Et økende rustningskappløp og vedvarende konflikter risikerer å forsterke de krisene som allerede truer menneskers sikkerhet - klimaendringer, ressursmangel og sosial ulikhet.

4. **Global solidaritet og samarbeid må styrkes – ikke svekkes.**

Verden trenger mer samarbeid, ikke mer nasjonalisme. Norge og andre rike land må prioritere internasjonale avtaler og finansiering av klimatiltak fremfor økonomisk egeninteresse.

5. **Framtiden i våre hender skal være en tydelig demokratisk stemme i miljøbevegelsen.**

Vi skal vise at løsningen på krisene ligger i mer demokrati, mer åpenhet og mer rettferdighet – ikke i frykt og ekskludering.